

Türkiye Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı, Birleşmiş Milletler ve Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankası arasında, Akdeniz mntakası Hükümetlerine bâzı Teknik Yardımlar Teminine dair Anlaşmanın onanması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 4 . VII . 1951 - Sayı : 7851)

No.
5801

Kabul tarihi
29 . VI . 1951

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı, Birleşmiş Milletler ve Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankası arasında, Akdeniz mntakası Hükümetlerine bâzı Teknik Yardımlar Teminine dair 14 Nisan 1951 tarihli Anlaşma onanmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

2 Temmuz 1951

TÜRKİYE HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GIDA VE TARIM TEŞKİLÂTI, BİRLEŞMİŞ MİLLETLER VE MİLLETLERARASI İMAR VE KALKINMA BANKASI ARASINDA, AKDENİZ MINTAKASI HÜKÜMETLERİNE BÂZİ TEKNİK YARDIMLAR TEMİNİNE DAİR ANLAŞMA

Türkiye Hükümeti (aşağıda «Hükümet» diye anılacaktır) ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı, Birleşmiş Milletler ve Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankası (aşağıda «Teşkilâtlar» diye anılacaktır), Akdeniz mntakası Hükümetlerine teknik yardım temin etmek arzusundadırlar.

Hükümet, tarım ve buna müteferri kalkınma projelerinin iktisadi kıymetini takdir ve geliştirme maksadiyle bir Yetiştirme Merkezi kurulmasını teminen, bütün Akdeniz mntakası memleketlerinin istifade edeceği bu kabîl bir merkeze elindeki kolaylıkları sağlamayı teklif etmiş ve,

Bunun için de Hükümet ve teşkilâtlar aşağıda imzaları bulunan ve usulü veçhile yetkili kılınmış temsilcileri vasıtasıyla işbu Anlaşmaya katılmışlardır.

Madde — 1

Temin edilecek Teknik yardım

a) Teşkilâtlar, bir tarım ve buna müteferri kalkınma projelerinin iktisadi kıymetini takdir ve geliştirme maksadiyle Yetiştirme Merkezini tedvir için, bir yardımcı müdür, ve bir tedris heyeti, tercümanlar ve lüzumlu teçhizat ile birlikte bir miktar tebyiz ve stenografi personeli sağlayacaktır. Yetiştirme Merkezi ev sahibi olarak hareket edecek olan Hükümetle teşriki mesai edilerek teşkilâtlandırılacak ve tedvir edilecektir. Merkez 1 Ekim 1951 tarihinde veya bu tarihlerde takriben üç aylık bir müddet için faaliyete geçecektir.

b) Merkezin mesaisi, konferanslar, münazaralar, zirai ve ziraate müteferri kalkınma projelerinin ihzarı, tetkiki ve tatbik mevkiine konulması metotları üzerinde mahallinde çalışmalarını ihtiva edecektir. Tetkik edilecek mevzular : 1. Muayyen projelerin millî ekonomik şartlarla ve müstakbel kalkınmaya ait plânlarla olan münasebeti; 2. Kalkınma projelerinin muhtemel masrafları

ve sağlanacak gelirler; 3. Kalkınma projelerinin hususi meseleleri ve muayyen tipleri; 4. Proje teşkilât ve idaresi; 5. Kalkınma projelerini malî veçheleri ve 6. Bir kalkınma projesinin malî, idari ve teknik tahakkuk imkânlarının telhis ve takdimini ihtiva edecektir.

c) Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı bütün davet edenler adına, Güney Avrupa, Kuzey Afrika ve Orta Doğu hükümetlerine, merkeze stajyerler göndermeleri için resmî davetiyeler yollıyacaktır. Her memleket en fazla sekiz stajyer göndermek üzere davet olunacaktır. Bununla beraber ev sahibi memleket bu sayıyı aşabilir.

d) Merkezin katî tedrisat ve usulleri ilişik prospektüsün genel hatları dairesinde teşkilâtlar ve Hükümet tarafından müştereken tesbit edilecektir.

e) Merkezin faaliyeti hitama erince Teşkilâtlar, merkezin teşkilâtı ve faaliyeti hakkında bir raporun neşrini temin edeceklendir.

Madde — 2.

Teknik yardım temini bakımından Hükümetin işbirliği

a) Hükümet merkezin tedviri için gerekli konferans ve büro mahallini ve maddî şartları temin edecektir.

b) Hükümet takriben 50 stajyerin Türkiye'de ikâmetini temin için gerekli tedbirleri alacaktır. Stajyerlerin ikamet masrafları kendi Hükümetleri tarafından sağlanacaktır.

c) Teşkilâtlarla tâyin olunacak müdür yardımcısının yardımı ile ve fahri olarak vazife görecek bir merkez müdürü, bir zirai istatistikler öğretmeni, merkez idarecisi, iki mütercim, iki kâtip, iki daktilo, büro ve dersane teçhizatı Hükümet tarafından temin edilir, ve intihap olunan kalkınma projelerinin ziyaret edilmesi ve incelenmesi sağlanır.

d) Hükümet, Birleşmiş Milletlerin imtiyaz ve muafiyetleri hakkında anlaşma ahkâmı gereğince, merkez personeline imtiyaz ve muafiyetler bahşedecektir.

e) Hükümet, yetiştirme merkezi tarafından, gösteri olarak kullanılmak üzere Hükümet ve teşkilâtlar arasında mutabık kalınan bütün proje plânlarını ve izahnamelerini temin edecektir.

Madde — 3.

İdari ve malî vecibelerin müfredatı

a) Teşkilâtlar projenin aşağıdaki masraflarını tasvip ederler :

I - Teşkilâtların göndermiş oldukları personelin masrafları,

II - Bu personelin iâşe ve buldukları yerlerle merkezde gidiş ve merkezden dönüş masrafları,

III - Personelin sigorta ücretleri,

IV - Teşkilâtlarla mahallinde istihdam edilen personelinin maaş ve iâşe masrafları,

V - Her memleketin merkeze göndereceği en çok iki stajyerin geliş, gidiş yol masrafları.

b) Masraflar bakımından Hükümetin vecibeleri şöyle olacaktır :

1) Müdür, idareci, dört kâtip, daktilo ve Hükümetin tâyin ettiği stajyerlerin maaş, iâşe ve yol masrafları. Şu kadar ki, üçüncü madde a fıkrası 5 ne bendinin derpiş ettiği iki stajyerin yol masrafları teşkilâtlarla tesviye edilecektir;

ii) Türkiye dâhilinde tetkiklerde bulunacak olan merkez personelinin yol masrafları;

iii) Teşkilâtlarla birlikte mutabık kalınan diğer bilûmum mahallî nakdî masraflar;

iv) Yukarda madde ikide mevzu bahis imtiyaz ve muafiyetler dışında kalan ve Hükümetçe tahsil edilmiş bulunan vergi, resim ve harçlar;

v) Mahallen teksir edilecek vesaik masrafları dâhil bilûmum mahallî hizmetler karşılığı;

vi) Gerekli büro temini, yazı ve hesap makineleri dâhil büro levazımatı, münasip konferans salonları ve bunlara müteferri levazımın temini, teşkilâtlarla mutabık kalınarak ihtiyaca göre tesbit edilecek ilâve hizmetler, tesisler, levazımat ve diğer ihtiyaçlar.

Yukardaki hususuatı tasdiklan, Hükümet ve Teşkilâtlar işbu Anlaşmayı 1951 yılı Nisan ayının

14 nci günü Ankara'da İngilizce iki kopya olarak imzalamışlardır. İşbu Anlaşma Türkiye Büyük Millet Meclisinin tasdikını kazanmak şartıyla imza tarihinden itibaren muteberdir.

Gıda ve Tarım Teşkilâtı Birleşmiş
Milletler ve Milletlerarası İmar
ve Kalkınma Bankası Adına

Türkiye Hükümeti adına

.....
.....

**KALKINMA PROJESİNİN İKTİSADİ KIYMETİNİ TAKDİR İÇİN YETİŞTİRME ENSTİTÜSÜ
TÜRKİYE İLE GIDA VE TARIM TEŞKİLÂTI, BİRLEŞMİŞ MİLLETLER VE MİLLETLER-
ARASI BANKA TARAFINDAN MÜŞTEREKEN İHDAS OLUNAN TARIM VE BUNA MÜTE-
FERRİ PROJELERİ TETKİK İÇİN AKDENİZ MERKEZİ
PROSPEKTÜS**

İstifade edecek memleketler : Merkez, Batı Avrupa, Kuzey Afrika ve Orta Doğu'yu içine alan Akdeniz mntakası memleketlerinin ihtiyaçlarını karşılamakla vazifelidir.

Mevzu : Yetiştirme Merkezi, tarım ve buna müteferri kalkınma projelerinin ihzarı ve iktisadi kıymetini takdir hususunda kabiliyet ve maharetlerini tekemmül ettirmeyi arzu edenlere hizmet etmek gayesini güdecektir. Yetiştirme, ziraate ait projelerle bir nehir yatağı, çiftlik ve mahallî nakliyat, sulama, sulamaya müşabih projelerle ilgili hidro - elektrik ve tarım mahsullerinin istihsal ve satışına ait projeler gibi ziraatle doğrudan doğruya ilgili müşterek kalkınma kaynakları etrafında temerküz edecektir. Yetiştirme, katılanları, bu kabîl kalkınma projelerinin daha iyi ihzarı ve kıymetlendirilmesi sahasında idari memurlar ve millî veya milletlerarası malî müesseselerin müstakbel mülâhaza ve fiiliyatı için memleketlerine müfit olmak üzere hazırlayacaktır.

Davet edenler : Merkez, ev sahibi memleket olan Türkiye ile Gıda ve Tarım Teşkilâtı, Birleşmiş Milletler Sekreterliği ve Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankası tarafından müştereken idare edilecektir. Her davet eden, eğitmenlerden bir kısmını temin edecektir. Ev sahibi Hükümet, fazla olarak, mahallî kolaylıkları temin edecek ve mahallî tedabiri alacaktır.

Katılma : Her memleket kendi memurlarından veya kalifiye şahıslardan, 8 den fazla olmamak üzere, az sayıda namzedi kurslara devam etmek için tesbite dâvet edilmiştir. Katılanlar, kalkınma program ve projelerinin iktisadi ve heleriyle iştigal eden veya idareciler, ziraatçiler, tarım mühendisleriyle diğer mühendisler, iktisatçılar, istatistikçiler ve öğretmenler de dâhil olmak üzere bu kabîl konularla meşgul olan öğretim personeli arasından seçilecektir. Muhtemel adayların tesbitinde, olgun ve tecrübeli yüksek memurlar olduğu kadar bâzı müstait gençler de olmak üzere, aranılan evsafı tamamen haiz bulunan erkek ve kadınlar nazarı itibara alınacaktır. Öğretim İngilizce yapılacaktır.

Katılanların masrafları : Memleketlerinden mektebe ve mektepten memleketlerine yapacakları seyahat masrafları hariç olmak üzere, her katılan başına isabet edecek yiyecek, hizmet, yatacak masrafları ile arızî masraflar tutarının ayda 300 Türk lirasını (40 sterlin kadar) tecavüz etmiyeceği tahmin olunmaktadır. Türk Hükümeti katılanlara büyük bir binada veya mektep misafirhanelerinde bilâ ücret yatacak yer temin edecektir.

Teşkilât : Merkezde çalışma, prensipler ve metotlar üzerinde tartışma ve konferanslar ile projelerin tatbikatına ait projeksiyonları ihtiva edecektir. Bundan başka seminerler, ferdî veya toplu tartışmalar ve projeleri yerinde tetkik için seyahatler yapılacaktır.

Yetişmenin hedefi : Yetiştirme, masrafların, kârların ve kalkınma projelerinin müstakbel malî tatbik imkânının nasıl kıymetlendirilmesi ve bu kabîl kıymetlendirilmelerin millî veya milletlerarası merciler ve malî müesseselerce nazarı itibara alınması maksadiyle, nasıl telhis edilmesi gerektiği

hususundaki tetkikleri karşılayacaktır. Bu; aşağıdaki hususların da nazarı itibara alınmasını ihtiva edecektir :

a) Hususi projelerin, müstakbel kalkınmaya ait millî ekonomik şartlar ve plânlara olan münasebeti. İlgili endüstriler ve projelerin bugünkü durumu ve teklif edilen geliştirme şekli; pazara nakliyatın bugünkü durumu ve mütesavver şekli, istihsal, zirai kredi kolaylıkları ve mektepler ve diğer topluluk hizmetleri kalkınmanın finansmanına mütedair millî plânlar.

b) Müstakbel masraflar ve kalkınma projelerinden elde edilen neticeler. Teknik plânların kıymetlendirilmesi, nihai projeler, inşa ve ameliye masraflarına ait tahminler ve teknik istihsal imkânları; çiftlik ve proje teşkilâtı ile proje gelirleri arasındaki münasebet, proje masrafları ve proje gelirleri, masraf ve gelirler bütçesi hulâsası.

c) Özel problemler ve Gelişme projelerinin muayyen tipleri. Sulama ve drenaj, sellerin kontrolü, arazi açma, satış ve imal tesisleri, kombine edilmiş kaynakların gelişmesi, nakliyat ve münakalât, sağlık meseleleri, ziraat tekniği ile ilgili meseleler, mahsuller için müstakbel yerli ve yabancı pazarlar; âmme gelirleri üzerine vasıtah tesirleri.

d) Projelerin organizasyon ve idaresi, kanuni merciin teşkilatlanma şekli, salâhiyet ve vecibeler, Genel İdare, inşaatın kontrol ve muhasebesi, çiftçilerle veya diğer iş sahaları mensupları ile münasebetlerin tanzimi, yerleşecek olanların seçilme ve yetiştirilmesi, usta başılar, mekanisyen veya makine operatörleri, kolonizasyon ve muhaceret işlerinin tanzimi.

e) Malî durumlar, yerleşenler, çiftçiler veya mal ve hizmetlerden istifade eden diğer kimseler tarafından yapılacak olan ödemelerin tanzimi; projelerden tahassül edecek doğrudan doğruya veya bilvasıta kazançlar; millî malî durum, tediye muvazenesi ve kabili tahvil olan ve olmayan paraların kazanılması üzerindeki tesirler; yerli ve yabancı mal ve hizmetler ile, yine yerli ve beynelmîl finansmana olan talebin tesbiti, bir projenin finanse edilmesi meselesi ve bu sermayenin bulunma ve kullanılması;

f) Teknik, idari ve malî bakımlardan kabili tatbik olup olmadığı hususunda izahatı da ihtiva etmek üzere, bir gelişme projesinin hulâsa edilmesi;

Eğitim süresince, iktisadî gelişmenin umumi prensip ve problemleri, pratik bir gelişme problemi üzerinde hazırlık yapılırken ekonomik prensiplerle istatistiki metodların kullanılma tarzları hususu da nazarı itibara alınacaktır.

Pratik sahadaki tatbikat - Merkeze katılan milletlere, pratik inkişaf problemleri ve projelerine ait prensip ve metotları tatbik imkân ve fırsatı verilecektir.

Seçilmiş olan projelere ait informasyona ilâveten her katılan milletten kendi memleketinde bu maksat ile yapılmış ekonomik gelişmeye ait bir veya birkaç projeye mütedair kabil olduğu kadar tam bilginin merkezin emrine verilmesi beklenecektir.

Sertifika - Merkez çalışmalarını bitiren her katılına bir sertifika verilecektir.

Rapor - Merkezin çalışmalarının hitamını mütaakip, merkeze ve çalışmasına mütedair bir rapor neşredilecektir.

Mütemmin malûmat - Merkeze ait plânların mütaakip inkişafından hükümetler haberdar kılınacaktır.

Müracaatlar - Merkeze ait müracaat ve muhaberat aşağıdaki adrese yapılmalıdır :

Dr Mordecai Ezekiel, İktisat ve İstatistik Müdür Yardımcısı.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı, Roma, İtalya.

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 30 . VI . 1951 ve 1/213

Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğince dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası : 2 . VII . 1951 ve 4/385

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları : Cilt Sayfa
8 344,345:346,386,444,445,459,460,
468,470,471:474

[Birleşim : 96 — 222 sıra sayılı Basmayazı 96 ncı Birleşim Tutanağına bağlıdır.]